

Předmluva ke druhému vydání XI

1. Obecné základy stavby lidského těla 1 (Miloslava Elišková)

1.1.	Obecná stavba tkání	1
1.2.	Epitely	2
1.3.	Pojiva	2
1.3.1.	Vazivo	2
	Vazivo a obranná schopnost organismu	3
1.3.2.	Chrupavka – cartilago	3
1.3.3.	Kost – os	4
	Cévní a nervové zásobení kosti	5
	Spojení kostí	5
1.4.	Svalová tkáň	6
1.5.	Nervová tkáň	7
1.6.	Anatomické názvosloví	7
	Roviny a směry těla	8
	■ Roviny	8
	■ Směry	8
	■ Přídavné směry na končetinách	9

2. Kostra lidského těla 11 (Miloslava Elišková)

2.1.	Lebka – cranium	11
	Lebka novorozence	18
2.2.	Kostra trupu	19
	Obratle – vertebrae	20
	Kost křížová – os sacrum	22
	Spojení na páteři	22
	■ Meziobratlové destičky – disci intervertebrales	22
	■ Vazy – ligamenta	22
	■ Meziobratlové klouby – articulationes intervertebrales	22
	Funkční anatomie páteře	23
	Kosti hrudního koše	24
	■ Kost hrudní – sternum	24
	■ Žebra – costae	25
2.3.	Kosti horní končetiny	25
	Kost klíční – clavícula	25
	Lopatka – scapula	25
	Kost pažní – humerus	26
	Kost vřetenní – radius	27
	Kost loketní – ulna	27
	Kosti ruky – ossa manus	27
2.4.	Kosti dolní končetiny	28
2.4.1.	Pletenec dolní končetiny	28

	■ Kost pánevní – os coxae	28
	■ Kost kyčelní – os ilium	28
	■ Kost sedací – os ischii	28
	■ Kost stydká – os pubis	29
2.4.2.	Kosti volné dolní končetiny	29
	Kost stehenní – femur	29
	Češka – patella	30
	Kosti bérce – ossa cruris	30
	Kostra nohy – ossa pedis	31
	■ Kosti zánártní – ossa tarsi	31
	■ Kosti nártní – ossa metatarsi	31
	■ Kosti prstů nohy – phalanges digitorum pedis	31

3. Spojení kostí 33 (Miloslava Elišková)

3.1.	Obecná artrologie	33
	Pomocná zařízení kloubů	33
	Cévní a nervové zásobení kloubů	34
	Typy kloubů	34
	Pohyby v kloubech	34
3.2.	Kloubní spojení kostí horní končetiny	35
3.2.1.	Kloub sternoklavikulární – articulatio sternoclavicularis	35
3.2.2.	Kloub akromioklavikulární – articulatio acromioclavicularis	35
3.2.3.	Kloub ramenní – articulatio humeri	35
3.2.4.	Kloub loketní – articulatio cubiti	36
3.2.5.	Dolní radioulnární kloub – articulatio radioulnaris distalis	37
3.2.6.	Klouby ruky – articulationes manus	37
	Kinetika kloubů	38
	Retinaculum musculorum flexorum a karpální tunel	38
3.3.	Kloubní spojení dolní končetiny	38
3.3.1.	Kloubní spojení pánve	39
3.3.1.1.	Kloub křížokyčelní – articulatio sacroiliaca	39
3.3.1.2.	Spona stydká – symphysis pubica	39
3.3.1.3.	Vazivová spojení pánve	39
3.3.1.4.	Roviny a rozměry pánevní	39
3.3.2.	Kloubní spojení volné dolní končetiny	41
3.3.2.1.	Kloub kyčelní – articulatio coxae	41
3.3.2.2.	Kloub kolenní – articulatio genus	41
3.3.2.3.	Articulatio tibiofibularis	42
3.3.2.4.	Syndesmosis tibiofibularis	42
3.3.2.5.	Klouby nohy – articulationes pedis	42

4.	Soustava svalová 45				
	(Miloslava Elišková)				
4.1.	Obecná myologie..... 45				
	Stavba svalu..... 45				
	Složení svalu..... 45				
	Zevní tvar svalu..... 46				
	Svalová mechanika..... 46				
	Funkce svalů..... 46				
	Svalový metabolismus..... 46				
	Inervace svalů..... 47				
	Cévní zásobenění svalů..... 47				
	Svalová povázka – fascia..... 47				
	Tíhové vřáčky – bursae synoviales..... 47				
	Šlachové pochvy – vaginae tendinum..... 47				
	Musculi articulares..... 48				
4.2.	Svaly a fascie hlavy – musculi et fasciae				
	capitis..... 48				
4.2.1.	Mimické svaly – musculi faciei..... 48				
	mimické svaly skalpu..... 48				
	Mimické svaly obličeje..... 48				
4.2.2.	Svaly žvýkáci – musculi masticatorii..... 50				
4.2.3.	Fascie hlavy – fasciae capitis..... 50				
4.3.	Svaly krku – musculi colli..... 51				
4.3.1.	Povrchové svaly krku..... 51				
	Platysma..... 51				
	M. sternocleidomastoideus..... 51				
4.3.2.	Svaly jazyky..... 52				
	Svaly suprahyoideální – mm. suprahyoidei..... 52				
	Svaly infrahyoidní – mm. infrahyoidei..... 52				
4.3.3.	Hluboké krční svaly..... 52				
	Musculi scaleni..... 52				
	Prevertebrální svaly..... 52				
4.3.4.	Fascie krku – fasciae colli..... 52				
4.4.	Svaly a fascie trupu – musculi et fasciae				
	trunci..... 52				
4.4.1.	Svaly a fascie hrudníku – musculi et fasciae				
	thoracis..... 52				
	Svaly thorakohumerální..... 52				
	Vlastní svaly hrudníku..... 54				
	Bránice – diaphragma..... 54				
	Fascie hrudních svalů..... 55				
4.4.2.	Svaly a fascie břicha – musculi et fasciae				
	abdominis..... 55				
	Ventrální skupina..... 55				
	Laterální skupina..... 55				
	Dorzální skupina..... 55				
	Fascie břišní stěny – fasciae abdominis..... 56				
4.4.3.	Tříselný kanál – canalis inguinalis..... 56				
4.4.4.	Svaly a fascie zad – musculi et fasciae dorsi..... 56				
4.4.4.1.	Svaly heterochtonní..... 58				
	M. trapezius..... 58				
	Svaly spinohumerální..... 59				
	Svaly spinokostální..... 59				
4.4.4.2.	Hluboké svaly zádové – svaly autochtonní..... 60				
	Systém spinotransverzální..... 60				
	Systém sakrospinální..... 61				
	Systém spinospinální..... 62				
	Systém transversospinální..... 62				
	Krátké svaly zádové..... 62				
	Hluboké šijové svaly..... 62				
	Fascie zad – fasciae dorsi..... 62				
4.4.5.	Svaly pánevního dna a hráze – diaphragma				
	pelvis et m. perinei..... 63				
4.5.	Svaly horní končetiny – musculi membri				
	superioris..... 63				
4.5.1.	Svaly ramene a lopatky – musculi humeri..... 63				
4.5.2.	Svaly paže – musculi brachii..... 63				
	Ventrální skupina svalů paže..... 64				
	Dorzální skupina svalů paže..... 65				
4.5.3.	Svaly předloktí – musculi antebrachii..... 65				
	Ventrální skupina svalů předloktí..... 66				
	Dorzální skupina svalů předloktí..... 68				
	Radiální skupina svalů předloktí..... 68				
4.5.4.	Svaly ruky – musculi manus..... 70				
	Svaly thenaru..... 70				
	Svaly hypothenaru..... 71				
	Svaly středního prostoru..... 71				
4.5.5.	Fascie a šlachové pochvy horní končetiny..... 72				
4.6.	Svaly a fascie dolní končetiny – musculi				
	et fasciae membri inferioris..... 72				
4.6.1.	Svaly kyčelního kloubu – musculi coxae..... 72				
	Svaly na ventrální straně kyčelního kloubu..... 72				
	Svaly na dorzální straně kyčelního kloubu..... 73				
4.6.2.	Svaly stehna – musculi femoris..... 74				
	Ventrální skupina svalů stehna..... 74				
	Dorzální skupina svalů stehna..... 76				
	Mediální skupina svalů stehna..... 76				
4.6.3.	Svaly bérce – musculi cruris..... 78				
	Ventrální skupina svalů bérce..... 78				
	Dorzální skupina svalů bérce..... 79				
	Laterální skupina svalů bérce..... 81				
4.6.4.	Svaly nohy – musculi pedis..... 81				
4.6.4.1.	Svaly hřbetu nohy..... 81				
4.6.4.2.	Svaly planty..... 81				
	Svaly palce..... 82				
	Svaly malíku..... 82				
	Svaly středního prostoru a plantární				
	aponeuróza..... 82				
4.6.5.	Osteofasciální prostory a fascie dolní				
	končetiny..... 83				
4.6.6.	Klenba nožní..... 84				
5.	Obecná angiologie 85				
	(Miloslava Elišková)				
5.1.	Krev – sanguis..... 85				
5.2.	Tepny – arteriae..... 85				
5.3.	Vlásečnice – vasa capillaria..... 87				
5.4.	Žíly – venae..... 87				
6.	Srdce 89				
	(Miloslava Elišková)				
6.1.	Makroskopický popis..... 91				
6.1.1.	Dutiny srdeční..... 91				
6.1.1.1.	Pravá předšň – atrium dextrum..... 91				
6.1.1.2.	Pravá komora – ventriculus dexter..... 93				
6.1.1.3.	Levá předšň – atrium sinistrum..... 93				
6.1.1.4.	Levá komora – ventriculus sinister..... 93				
6.1.1.5.	Mezikomorová přepážka – septum				
	interventriculare..... 93				
6.1.2.	Srdeční chlopně..... 93				

6.1.2.1.	Cípaté chlopně – valvae atrioventriculares	94
6.1.2.2.	Poloměsíčitě chlopně – valvae semilunares	94
6.2.	Stavba srdeční stěny	95
6.2.1.	Endokard – endocardium	95
6.2.2.	Svalovina srdeční, myokard – myocardium	95
	Svalovina předsíní	95
	Svalovina komor	96
6.2.3.	Srdeční skelet	96
6.2.4.	Převodní systém srdeční – systema conducens cordis	96
6.2.5.	Epikard – epicardium	98
6.2.6.	Osrdečník, perikard – pericardium	98
6.3.	Cévní zásobení a inervace srdce	99
6.3.1.	Srdeční tepny, koronární tepny – arteriae coronariae	99
	Arteria coronaria dextra	99
	Arteria coronaria sinistra	99
	Oblasti srdce zásobované pravou a levou koronární tepnou	100
	Variace koronárních tepen	100
6.3.2.	Srdeční žíly – venae cordis	101
	Žíly ústící do sinus coronarius	101
	Venae cordis anteriores	101
	Venae cordis minimae	101
6.3.3.	Lymfatické cévy srdce	102
6.3.4.	Inervace srdce	102
6.4.	Endokrinní činnost srdce	102
6.5.	Poloha srdce	102
6.6.	Srdeční cyklus	104
7.	Tepenný systém	105
	(Miloslava Elišková)	
7.1.	Tepny hlavy a krku	105
	Truncus brachiocephalicus	105
	Arteria carotis communis	105
	■ Arteria carotis externa	105
	■ Arteria carotis interna	107
	Arteria subclavia	108
	■ Arteria vertebralis	108
	■ Arteria thoracica interna	109
	■ Truncus thyrocervicalis	109
7.2.	Tepny horní končetiny	109
	Arteria axillaris	109
	Arteria brachialis	109
	■ Arteria ulnaris	109
	■ Arteria radialis	109
7.3.	Tepny hrudníku	111
	Hrudní aorta – aorta thoracica	111
	■ Parietální větev	111
	■ Viscerální větev	111
7.4.	Tepny břicha	111
	Břišní aorta – aorta abdominalis	111
	■ Parietální větev	112
	■ Párové větve viscerální	112
	■ Nepárové viscerální větve aorty	113
7.5.	Tepny pánve	114
	Arteria iliaca communis	114
	■ Arteria iliaca interna	115
	■ Arteria iliaca externa	116
7.6.	Tepny dolní končetiny	116
	Arteria femoralis	116
	Arteria poplitea	117
	■ Arteria tibialis anterior	117
	■ Arteria tibialis posterior	118
8.	Žilní systém	119
	(Miloslava Elišková)	
8.1.	Žíly hlavy a krku	119
	Horní dutá žíla – vena cava superior	119
	Vena brachiocephalica	119
	Vena jugularis interna	119
	Vena subclavia	119
	Vena axillaris	120
8.2.	Žíly horní končetiny	121
	Povrchové žíly horní končetiny	121
	Hluboké žíly horní končetiny	122
8.3.	Žíly hrudníku a břicha	122
	Vena azygos a vena hemiazygos	122
	Žíly páteře – plexus venosi vertebrales externi et interni	123
	Dolní dutá žíla – vena cava inferior	123
	Kavokavální anastomózy	124
8.4.	Žíly pánve	124
	Vena iliaca communis	124
	Vena iliaca interna	125
	Vena iliaca externa	125
8.5.	Povrchové žíly přední strany těla	125
8.6.	Žíly dolní končetiny	125
	Povrchové žíly dolní končetiny	126
	Hluboké žíly končetiny	127
8.7.	Vena portae	129
8.8.	Portokavální anastomózy	130
8.9.	Fetální oběh	131
9.	Lymfatický systém	133
	(Miloslava Elišková)	
9.1.	Slezina – lien	133
	Stavba sleziny	134
	Funkce sleziny	134
	Filtrace krve	134
9.2.	Brzlík – thymus	134
9.3.	Mízní cévy – vasa lymphatica	135
9.4.	Mízní uzliny – nodi lymphatici	135
	Stavba uzliny	136
9.5.	Míza – lymfa	136
9.6.	Hlavní mízní kmeny a uzliny	137
9.6.1.	Ductus thoracicus	137
9.6.2.	Ductus lymphaticus dexter	137
9.6.3.	Mízní cévy a uzliny hlavy a krku	137
9.6.4.	Lymfatický systém horní končetiny	137
9.6.5.	Lymfatická drenáž mléčné žlázy a prsu	138
9.6.6.	Lymfatický systém hrudníku	138
9.6.7.	Lymfatické cévy a uzliny břicha a pánve	140
9.6.8.	Lymfatické cévy a uzliny dolní končetiny	140
	Povrchový lymfatický systém	140
	Hluboký lymfatický systém	140
10.	Trávicí systém	141
	(Miloslava Elišková)	
10.1.	Obecná stavba stěny trávicí trubice	141

10.2.	Dutina ústní – cavum (cavitas) oris.....	142	11.12.	Horní a dolní příštítné žlázy (příštítná tělíska) – glandula parathyroidea superior et inferior.....	193
10.2.1.	Zuby – dentes.....	143	12.	Močové ústrojí.....	195
10.2.2.	Jazyk – lingua.....	146	(Ondřej Naňka)		
10.2.3.	Patro – palatum.....	148	12.1.	Ledvina – ren.....	195
10.2.4.	Patrová mandle – tonsilla palatina.....	149	12.2.	Kalichy ledvinné a pánevička ledvinná – calices renales et pelvis renalis.....	199
10.3.	Slinné žlázy – glandulae salivariae.....	150	12.3.	Močovod – ureter.....	199
	Příušní žláza – glandula parotis.....	150	12.4.	Retroperitoneum.....	200
	Žláza podčelistní – glandula submandibularis.....	151	12.5.	Močový měchýř – vesica urinaria.....	201
	Podjazyková žláza – glandula sublingualis.....	151	12.6.	Ženská močová trubice – urethra feminina.....	202
10.4.	Hltan – pharynx.....	151	12.7.	Glandulae suprarenales – nadledviny.....	203
	■ Pars nasalis pharyngis.....	151	13.	Mužské pohlavní ústrojí.....	205
	■ Pars oralis pharyngis.....	151	(Ondřej Naňka)		
	■ Pars laryngea pharyngis.....	152	13.1.	Varle – testis.....	205
10.5.	Jícen – oesophagus.....	153	13.2.	Nadvarle – epididymis.....	207
10.6.	Žaludek – gaster.....	155	13.3.	Šourek – scrotum.....	207
10.7.	Střevo – intestinum.....	157	13.4.	Chámovod – ductus deferens et ductus ejaculatorius.....	208
10.7.1.	Tenké střevo – intestinum tenue.....	157	13.5.	Semenné vázky – vesiculae seminales.....	209
10.7.1.1.	Dvanáctník – duodenum.....	158	13.6.	Provazec semenný – funiculus spermaticus.....	209
10.7.1.2.	Lačník a kyčelník – jejunum et ileum.....	159	13.7.	Předstojná žláza – prostata.....	209
10.7.2.	Thlusté střevo – intestinum crassum.....	159	13.8.	Glandulae bulbourethrales.....	211
10.7.2.1.	Slepé střevo – caecum.....	161	13.9.	Mužská močová trubice – urethra masculina.....	211
10.7.2.2.	Vzestupný tračník – colon ascendens.....	161	13.10.	Pyj – penis.....	212
10.7.2.3.	Příčný tračník – colon transversum.....	161	14.	Ženské pohlavní ústrojí.....	215
10.7.2.4.	Sestupný a esovitý tračník – colon descendens et sigmoideum.....	161	(Ondřej Naňka)		
10.7.2.5.	Konečník a řiť – rectum et anus.....	161	14.1.	Vaječník – ovarium.....	215
10.8.	Slinivka břišní – pancreas.....	162	14.2.	Vejcovod – tuba uterina.....	216
10.9.	Játra – hepar.....	163	14.3.	Děloha – uterus.....	217
10.10.	Žlučové cesty a žlučník.....	165	14.4.	Pochva – vagina.....	220
10.11.	Pobříšnice – peritoneum.....	166	14.5.	Ženské zevní pohlavní orgány – organa genitalia feminina externa.....	221
10.12.	Projekce orgánů dutiny břišní na přední stěnu břišní (Ondřej Naňka).....	170	14.6.	Svaly pánevního dna a svaly hráze a jejich fascie.....	221
11.	Dýchací systém.....	173	14.7.	Prostory a topografie východu pánevního a hráze.....	225
(Ondřej Naňka)			15.	Periferní nervový systém.....	227
11.1.	Zevní nos – nasus externus.....	173	(Ondřej Naňka)		
11.2.	Dutina nosní – cavum nasi.....	174	15.1.	Obecná stavba.....	227
11.3.	Vedlejší dutiny nosní – sinus paranasales.....	175		Poškození a regenerace periferního nervu.....	229
11.4.	Hrtan – larynx.....	176	15.2.	Mišní nervy – nervi spinales.....	231
11.5.	Průdušnice – trachea.....	179		Rami dorsales.....	231
11.6.	Průdušky – bronchi principales.....	181		Rami ventrales.....	231
11.7.	Plíce – pulmones – pulmo dexter et sinister.....	182	15.2.1.	Plexus cervicalis (C ₁ –C ₄).....	231
11.8.	Pohrudnice a poplicnice – pleura parietalis et visceralis.....	186	15.2.2.	Plexus brachialis (C ₅ –Th ₁).....	232
11.9.	Mezihrudí – mediastinum.....	187		Poškození periferních nervů, snadno poranitelná místa a úžinové syndromy periferních nervů.....	236
	Přední horní mediastinum – mediastinum anterius superior.....	188	15.2.3.	Nn. thoracici (Th ₁ –Th ₁₂).....	238
	Přední dolní mediastinum – mediastinum anterius inferior.....	188	15.2.4.	Plexus lumbalis (Th ₁₂ –L ₄).....	238
	Zadní mediastinum – mediastinum posterius.....	188	15.2.5.	Plexus sacralis (L ₄ –S ₄).....	239
11.10.	Dýchací pohyby a kinetika plic, břišní lis, fonace.....	189			
	Dýchání.....	189			
	Břišní lis.....	190			
	Fonace.....	190			
11.11.	Štítná žláza – glandula thyroidea.....	191			

15.2.6.	Plexus coccygeus (S ₅ -Co ₁)	242	Sluchová dráha	306
15.2.6.	Segmentová inervace těla	244	Vestibulární dráha	306
	Útrobní kořenové okrsky	245	Čichová dráha	306
15.3.	Hlavové nervy – nervi craniales	247	Chuťový senzorický systém	306
15.4.	Autonomní nervový systém – systema nervorum autonomicum	259	16.9.3. Motorické dráhy	307
15.4.1.	Zapojení autonomního nervového systému	259	Přímé korové dráhy	307
15.4.2.	Pars parasympathica	260	Kmenové (nepřímé) motorické dráhy	309
15.4.3.	Pars sympathica	263	Funkční systémy motorických drah	309
	Prevertebrální ganglia a pleteně	264	16.9.4. Mediátory CNS a chemické systémy	309
15.5.	Enterický systém	264	Cholinergní systém	310
			Monoaminy	310
			Aminokyseliny	310
16.	Centrální nervový systém	265	17.	Smyslové orgány
	<i>(Ondřej Naňka)</i>			<i>(Ondřej Naňka)</i>
16.1.	Obaly mozku a míchy – meninges cerebri et spinalis	265	17.1.	Oko a jeho pomocný aparát
16.2.	Cévní zásobení míchy a mozku – vasa medullae spinalis et cerebri	267	17.1.1.	Tunica fibrosa
	Tepny míchy	268		Bělima – sclera
	Tepny mozku	269		Rohovka – cornea
	Žíly mozku	269	17.1.2.	Tunica vasculosa (uvea)
16.3.	Hřbetní mícha – medulla spinalis	271		Cévnatka – choroidea
16.4.	Mozkový kmen – truncus encephali	274		Řasnaté těleso – corpus ciliare
16.4.1.	Prodloužená mícha – medulla oblongata, myelencephalon	276		Duhovka – iris
	Varolův most – pons Varoli	282		Čočka – lens
16.4.2.	Střední mozek – mesencephalon	282		■ Akomodace
16.4.3.	Mozeček – cerebellum	283		■ Zornicové reflexy
16.5.	Mezimozek – diencephalon	285	17.1.3.	Tunica intima
16.6.	Mezimozek – diencephalon	285		Sítnice – retina
16.6.1.	Epithalamus	285		Pars ciliaris et iridica retinae
16.6.2.	Metathalamus	285	17.1.4.	Sklivec – corpus vitreum
16.6.3.	Thalamus	286	17.1.5.	Komorový systém oka a cirkulace komorové vody
16.6.4.	Subthalamus	287		
16.6.5.	Hypothalamus	287	17.1.6.	Cévní a nervové zásobení oka
16.6.6.	Podvěsek mozkový – hypophysis cerebri	288	17.1.7.	Přídavné orgány oka – organa oculi accessoria
16.7.	Telencephalon – koncový mozek	290	17.1.7.1.	Okohybné svaly – musculi bulbi
16.7.1.	Bazální ganglia	290	17.1.7.2.	Vazivový aparát očníce
16.7.2.	Cortex cerebri – mozková kůra	295		Vagina bulbi (capsula bulbi, fascia bulbi)
	Vývojové členění kůry	296		Periorbita
	Funkční korové oblasti	297	17.1.7.3.	Spojivka – tunica conjunctiva
	■ Funkční korové oblasti pro motoriku	297	17.1.7.4.	Víčka – palpebrae
	■ Funkční oblasti pro senzitivitu a senzoriku	297	17.1.7.5.	Slzný aparát – apparatus lacrimalis
	■ Asociační korové oblasti	298	17.2.	Ústrojí sluchové a rovnovážné
	■ Řečová centra	298	17.2.1.	Zevní ucho – auris externa
	■ Limbický systém	298	17.2.1.1.	Zevní zvukovod – meatus acusticus externus
	Dominance hemisfér	299	17.2.1.2.	Bubínek – membrana tympani
16.7.3.	Bílá hmota hemisfér	299	17.2.2.	Střední ucho – auris media
	Asociační vlákna	299	17.2.2.1.	Středoušní dutina – cavum tympani
	Komisurální vlákna	300	17.2.2.2.	Sluchové kůstky – ossicula auditus
	Projekční vlákna – capsula interna	300	17.2.3.	Vnitřní ucho – auris interna
16.8.	Mozkové komory a mozkomíšní mok – ventriculi cerebri et liquor cerebrospinalis	301		Kostěný labyrint – labyrinthus osseus
16.9.	Spoje centrálního nervového systému	302		Blanitý labyrint – labyrinthus membranaceus
16.9.1.	Vedení a zpracování senzitivity	302		Pars statica
	Senzitivní dráhy	302		Pars auditiva
	Vedení senzitivity z oblasti obličeje a hlavy	304		Proces vnímání zvuku – slyšení
	Kontrolní okruhy senzitivních drah	304	17.3.	Ústrojí čichové
16.9.2.	Senzorické systémy	305	17.4.	Ústrojí chuťové
	Zraková dráha	305		
			18.	Kůže a kožní orgány
				<i>(Ondřej Naňka)</i>
			18.1.	Kůže – cutis

18.1.1.	Pokožka – epidermis.....	327	Endotracheální intubace.....	386
18.1.2.	Škára – corium.....	328	Koniotomie.....	386
18.1.3.	Podkožní vazivo – tela subcutanea	328	Tracheostomie.....	387
	Kožní reliéf a barva kůže	328	20.2. Zajištění cévních vstupů.....	388
	Cévní zásobenění a inervace	329	20.2.1. Místa palpací cév a tlakové body.....	388
18.2. Kožní adnexa	329		A. temporalis superficialis.....	388
18.2.1.	Chlup, vlas – pilus	329	A. facialis	388
	Časový vývoj ochlupení.....	329	A. carotis communis	388
18.2.2.	Nehet – unguis	330	A. subclavia	388
18.2.3.	Mazové žlázy – glandulae sebaceae.....	330	A. axillaris.....	388
18.2.4.	Potní žlázy – glandulae sudoriferae	330	A. brachialis.....	388
	Potní žlázy ekkrinní	330	A. radialis.....	388
	Potní žlázy apokrinní.....	330	A. ulnaris	389
18.2.5.	Mléčná žláza a prs – glandula mammae		Aorta abdominalis.....	389
	et mamma.....	331	A. femoralis	389
19. Topografická anatomie končetin.....	333		A. poplitea	389
	(Oldřich Eliška)		A. tibialis posterior.....	389
19.1. Topografická anatomie horní končetiny	333		A. dorsalis pedis.....	390
19.1.1.	Regio deltoidea	333	20.2.2. Zajištění žilních přístupů.....	390
19.1.2.	Krajina lopatky – regio scapularis.....	338	Punkce periferních žil.....	390
19.1.3.	Regio infraclavicularis (trigonum		Punkce centrálních žil.....	390
	deltopectorale, též sulcus clavipectoralis)	339	■ Punkce v. jugularis interna	391
19.1.4.	Podpažní jáma – fossa axillaris, axilla.....	342	■ Punkce v. subclavia	391
19.1.5.	Krajina pažní – regio brachialis.....	343	■ Alternativní přístupy do centrálního	
19.1.6.	Krajina lokte – regio cubitalis	345	žilního řečiště.....	391
19.1.7.	Krajina předloketní – regio antebrachialis.....	349	Kanylace v. umbilicalis.....	391
19.1.8.	Krajina zápěstní – regio carpalis	352	Zavedení katétru či elektrody do pravé síně	
19.1.9.	Krajina ruky – regio manus.....	353	a komory a do plicnice.....	392
	Krajina hřbetu ruky – regio dorsalis manus,		20.2.3. Punkce tepen.....	392
	dorsum manus – hřbet ruky	358	Punkce a. radialis.....	394
19.1.10.	Prsty ruky – digiti manus	360	Punkce a. femoralis	394
19.2. Topografická anatomie dolní končetiny	361		20.2.4. Intraoseální vstupy	395
19.2.1.	Krajina hýždě – regio glutea	362	20.3. Punkce hrudníku	395
19.2.2.	Krajina stehenní – regio femoris	365	20.4. Punkce perikardu	396
19.2.3.	Krajina kolenní – regio genus	370	20.5. Punkce močového měchýře –	
19.2.4.	Krajina bérce – regio cruris.....	372	epicystotomie	396
19.2.5.	Krajina hlezna – regio talocruralis.....	376	20.6. Punkční přístupy do páteřního kanálu.....	397
19.2.6.	Krajina nohy – regio pedis	378	Lumbální punkce.....	397
	Hřbet nohy – dorsum pedis	378	Epidurální anestezie	398
	Chodidlo – planta pedis	380	Subarachnoidální anestezie.....	398
	Prsty nohy – digiti pedis.....	383		
20. Anatomické podklady výkonů	385			
	v intenzivní péči.....	385	Slovník latinských a řeckých	
	(Ondřej Naňka)		anatomických termínů	399
20.1. Zajištění dýchacích cest.....	385		(Ondřej Naňka)	
	Záklon hlavy a trojitý hmat – Esmarchův		Rejstřík.....	407
	manévr	385	(Ondřej Naňka)	
	Sellickův manévr.....	385	Literatura	416
			(Ondřej Naňka)	